

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	
ПРИМЉЕНО: 13.5.2015	
ОРГ. ЈЕД. 09	БР. 09/224/15

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Предмет: Извјештај Комисије о оцјени докторске дисертације *Развој српске компаратистике до 1925. године* кандидата мр Игора Симановића

Рјешењем број 09/3.295-7/15 Наставно-научног вијећа Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци на сједници одржаној 13. марта 2015. године именовани смо, **др Младен Шукало**, редовни професор за уже научне области Теорија и историја књижевности и Компаративна књижевност Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци (предсједник), **др Адријана Марчетић**, ванредни професор за ужу научну област Наука о књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду (члан) и **др Јован Попов**, редовни професор за ужу научну област Наука о књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду (члан), у Комисију за преглед и оцјену урађене докторске дисертације *Развој српске компаратистике до 1925. године* кандидата мр Игора Симановића.

Захваљујући на указаном повјерењу, подносимо Наставно-научном вијећу Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци сљедећи

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОЦЈЕНИ УРАЂЕНЕ
ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ**

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ КАНДИДАТА

Кандидат мр Игор Симановић рођен је 9. децембра 1975. године у Кнежеву, Република Српска. Основну школу је завршио у родном мјесту, а Средњу електротехничку школу у Бањој Луци. Дипломирао је 15. јула 2003. године на Одсеку за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Бањој Луци, одбранивши са одличном оцјеном рад *Феномен злочина и казне у Странцу Албера Камуја*. Након тога је уписао постдипломске студије на смјеру Наука о књижевности и у предвиђеном року је положио све испите назначене у Наставном плану и програму. Стекавши формалне услове, пријавио је и израдио магистарску тезу под насловом *Трансформација фолклорно-комичких елемената у приповијеткама о Насрадин-хоџи Бранка Попића*, коју је одбранио 29. септембра 2008. године пред Комисијом у

саставу академик Светозар Кољевић, редовни професор Универзитета у Новом Саду (предсједник), др Зорица Турјачанин, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци (члан) и др Младен Шукало, ванредни професор Филозофског факултета у Бањој Луци (члан-ментор). На сједници Сената Универзитета у Бањој Луци, одржаној 23. новембра 2009. године, мр Симановићу одобрена је израда докторске дисертације под насловом *Развој српске компаратистике до 1925. године*.

Од 1. октобра 2010. године мр Симановић је запослен као виши асистент за ужу научну област Компаративна књижевност на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци. Објавио је више радова као и прерађену магистарску тезу под насловом *Топићева фолклорна магија* (Бања Лука, 2010).

1. УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ДОКТОРСКЕ ТЕЗЕ

Докторска дисертација *Развој српске компаратистике до 1925. године* мр Игора Симановића исписана је на 253 странице стандардног комјутерског слога (формат папира А4, фонт Times New Roman величине 12 pt са проредом 1,5). Ова дисертација, поред резимеа на српском и француском језику, литературе и индекса имена, садржи **Увод**, пет поглавља (**I – „Компаратистичка осјећајност у српској књижевности** (Компаратистичка струјања до друге половине XVIII вијека; Доситеј Обрадовић; Вук Караџић; Јован Стејић; Георгије Магарашевић; Константин Богдановић; Јован Стерија Поповић“). **II – „Развој компаратистике и њена обиљежја у оквиру филолошког правца у српској критици** (Стојан Новаковић; Иларион Руварац; Лука Зима; Јован Туроман; Андра Гавриловић“). **III – „Компаратистичке идеје у критичким радовима Јакова Игњатовића“**. **IV – „Развој компаратистике у оквиру универзитетске критике** (Богдан Поповић као компаратиста; Јован Скерлић као компаратиста; Павле Поповић као компаратиста“). **V – „Перо Слијепчевић као компаратиста – најави нових методолошких могућности и усмјерења“**) и **Закључак**.

Основни текст дисертације садржи 624 напомене и изузетно разуђену библиографију која је подијељена у три сегмента: **I – Извори:** 109 наслова; **II – Општа литература:** 54 наслова и **III – Посебна литература:** 50 наслова (укупно 213 јединица).

2. УВОД И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

Послије 1961. године, када је Иво Тартаља одбранио докторску дисертацију *Почеци рада на историји опште књижевности код Срба*, до данас објављено је још неколико прилога Зорана Константиновића, Гвоздена Ерора и Адријане Марчетић у којим су разматрани токови развоја српске компаратистике као академске и научне дисциплине те као методолошке оријентације у тумачењу књижевности. Такође, ослонац су својим доприносом у проучавању и синтетичком представљању књижевне прошлости представљале и *Историја српске књижевности* Јована Деретића и *Историја српске књижевне критике 1768-2007* Предрага Палавестре. Сви ти радови били су полазиште у истраживањима мр Игора Симановића како би се установили токови развоја српске компаратистике до 1925. године те засновала цјеловита представа настајања и развитка ове дисциплине на српском тлу. Различитости циљева, методолошких оријентација као и тачака гледишта исписивања појединачних студија ових аутора само су омогућили успостављање општег оквира за опсежнија и потпунија истраживања као предуслова за исписивање једне **будуће историје српске компаратистике**.

Поред свега реченог, стално се истицало и истиче неистраженост компаратизма код Срба о чему свједоче бројне празнине током досадашњих приказивања ове дисциплине у прошлости. Дисертација мр Игора Симановића омогућава стварање потпуније слике развоја компаратистике код Срба чиме је дјеломично испунио један од задатака које је пред компаратисте поставио Зоран Константиновић.

3. МЕТОД РАДА

Сам наслов докторске дисертације мр Игора Симановића – *Развој српске компаратистике до 1925. године* упућује на основне методолошке принципе који су примјењивани током њене израде – ријеч је о **историографској студији** која је неминовно морала да слиједи логику развојних токова установљених свим сличним претходним начинима истраживања и представљања проучаване грађе. Међутим, мр Игор Симановић се суочавао са низом методолошких проблема, а прије свега са сучељавањем дијахронијских и синхронијских аспеката јер је велики број појединачних компаратистичких истраживања периода до 1925. године настао у другој половини XX вијека. Исто тако, до сада установљени обрасци периодизације српске књижевности показали су се неадекватним за примјену на токове развоја компаратистичке и осјећајности и свијести, чиме је био присиљен да установи другачије периодизацијске етапе. Тек

потпуним утемељењем компаратистике као академске и научне дисциплине створени су предуслови и за појмовна и термилошка уједначавања: појмовна шароликост, на коју упућује ова дисертација, свједочи не само о различитостима при именовању током времена већ и о различитости садржаја који се везују за одређене термине.

Почеци компаратистичких промишљања и изучавања код Срба углавном се свде на утврђивање утицаја и додира са страним писцима и страним књижевностима, што неки савремени теоретичари данас сматрају као непродуктивна методолошка усмјерења у компаратистици. Мр Симановић ипак у раним промишљањима компаратизма успијева открити и назнаке неких потоњих методолошких усмјерења, попут истраживања менталитета и сл.

4. РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Најзначајнији резултат докторске дисертације *Развој српске компаратистике до 1925. године* очитује се у чињеници да је дата цјеловита слика појаве и његовања ове књижевнонаучне дисциплине код Срба која треба да представља, по ријечима Клода Пишоа, Андре М. Русоа и Пјера Бринела, „готово круну свих проучавања књижевности уопште“. Слиједећи теоријске оквире савремених како домаћих тако и страних компаратиста (Зоран Константиновић, Дионис Ђуришин, Клаудио Гиљен, Драгиша Живковић, Светозар Петровић, Радован Вучковић, Мирослав Бекер и др.) мр Симановић сагледава постојање националне књижевности у контексту општег система књижевности, односно као самосталну али не и издвојену, засебну чињеницу. Зато уводи, како би лакше могао да прати развојне токове књижевности, појмове *компаративна осјећајност* и *компаративна свијест* којим обиљежава вријеме до именовања компаративне књижевности и након њеног утемељивања. У српским оквирима те двије епохе раздвајају предавања Матије Бана из *приспособљене књижевности* у Београду двадесетак година након Вилменових предавања на Сорбони.

Дисертација показује да је српска књижевност од настанка у непосредној вези са токовима европске и свјетске књижевности о чему свједоче и бројни искази аутора о потреби сталног стваралачког његовања тих релација (Доситеј, Вук, Стерија, Игњатовић и др.)

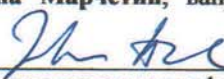
Посебно мјесто у развоју српске компаратистике заузимају браћа Поповић, Богдан и Павле, те Јован Скерлић и Перо Слијепчевић, који, сваки на свој начин, постављају оквире за будуће токове развоја српске компаратистике као критичко-историографске, научне и естетске

дисциплине. На маргини су остали назначени а неистражени аспекти историје преводилаштва, развоја страних филологија као академских дисциплина, фолклористике и сл. које су такође значајне за компаратистичка истраживања јер нису били предмет истраживања у овој дисертацији.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија констатује да је кандидат у цјелини испоштовао пријављени план за израду дисертације и да се у основним линијама придржавао концепта и постављеног нацрта. Дисертација је брижљиво урађена и садржи све потребне елементе цјеловитог и кохерентног научног подухвата. Кандидат је написао оригиналну синтезу и научно утемељену студију о развоју српске компаратистике до 1925. године која ће убудуће представљати важну референцу за сва даља компаративно-историографска проучавања. Дисертација нема крупнијих недостатака. Спорадично се појављују типографске грешке и омашке, али лекторске ситнице не могу умањити укупну вриједност дисертације.

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати и да се кандидат позове да приступи одбрани дисертације.

КОМИСИЈА
др Младен Шукало, редовни професор
(предсједник),
др Адријана Марчетић, ванредни професор
(члан) и
др Јован Попов, редовни професор (члан)